

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

02.03.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Класа

✓ **Бюджетният дефицит се сви за година с 38% до 298 млн. лв.**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/197056_%D0%91%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D1%82+%D0%B4%D0%B5%D1%84%D0%B8%D1%86%D0%B8%D1%82+%D1%81%D0%B5+%D1%81%D0%B2%D0%B8+%D0%B7%D0%B0+%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0+%D1%81+38%25+%D0%B4%D0%BE+298+%D0%BC%D0%B%D0%BD.+%D0%BB%D0%B2.

Бюджетният дефицит на България се сви с 38 на сто през първия месец на годината спрямо януари 2011 г., отчетоха от Министерството на финансите. Според данните недостигът в хазната в началото на годината е 297,8 млн. лв., като се формира от дефицит по националния бюджет в размер на 209,1 млн. лв. и по европейските средства в размер на 88,7 млн. лв. За сравнение бюджетното салдо за януари 2011 г. светеше в червено с 477,3 млн. лв. На практика това означава, че бюджетната позиция на страната за първия месец на тази година се подобрява със 179,5 млн. лв. През същия месец на 2010 г. хазната е светела на червено с цели 499,1 млн. лв., а през януари 2009 г. е била на излишък с 631 млн. лв. Според актуалните данни на МФ към 31 януари 2011 г. фискалният резерв е 4 млрд. лв., или с 1 млрд. по-малко от средствата в края на декември. През януари 2011 г. в резерва е имало 5,4 млрд. лв., а през същия месец на 2010 г. - 7,37 млрд. лв. Още по-драстична е разликата, ако се сравнят данните от януари 2012 г. с тези от януари 2009 г. - оказва се, че за четири години сумата намалява с 4,8 млрд. лв. - тогава в резерва е имало цели 8,8 млрд. лв. Резервът се е стопил заради плащания по обслужване на външния (0,2 млрд. лв.) и вътрешния дълг (0,3 млрд. лв.), както и заради изплатените средства на селскостопанските производители (0,2 млрд. лв.), обясняват от ведомството на Симеон Дянков по повод на актуалните данни. Според експертите в края на януари Разплащателната агенция към ДФ "Земеделие" е извършила плащания по схемата за единно плащане на площ (СЕПП) и по схемата за национални доплащания за общо 743,2 млн. лв., от които 64,5 млн. лв. са за сметка на Европейския съюз и подлежат на възстановяване през следващ период. За разлика от предишни години, с оглед подпомагане на селскостопанските производители, тези плащания бяха изтеглени максимално напред - още през януари, обясниха са от МФ. Финансовото министерство отчита 1,9 млрд. лв. приходи през януари, което е с 13,4% повече от събраното през същия период на предходната година. Само данъците и осигуровките пълнят бюджета с 1,6 млрд. лв., или 7,6 на сто от годишния разчет. От тях преките данъци носят 241,9 млн. лв., а косвените - 938,4 млн. лв. От ДДС са събрани 588,9 млн. лв., а от акцизи - 338,2 млн. лв. Приходите от социални вноски са в размер на 407,8 млн. лв. Неданъчните постъпления и помощите пък са 266,1 млн. лв. Разходите по бюджета през януари възлизат на 2,19 млрд. лв. На годишна база се забелязва ръст на разходите с 2,1%, или с 45 млн. лв., спрямо януари миналата година. Причината за това са по-големите национални доплащания към селскостопанските производители. Припомняме, че заради финансовата криза и резкия спад на приходите хазната в последните три години светеше все на червено. За миналата година бюджетът приключи с недостиг до 1,58 млрд. лв., или 2,1% от прогнозирания БВП, което е 44% по-малко от дефицита през 2010 г. За тази година планове на финансовия министър Симеон Дянков са той да падне още повече - до 1,3% от БВП.

Вестник Капитал дейли

✓ **Новата формула на бизнеса: По-висока ефективност, а не само икономии**

http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2012/03/01/1778544_novata_formula_na_biznesa_po-visoka_efektivnost_a_ne/
Бизнесът ще разчита основно на разработване на нови стоки и услуги и навлизане на нови пазари, за да постигне растеж през годината. В същото време компаниите ще работят и върху оптимизиране на разходите си - по-висока енергийна ефективност, внедряване на електронни системи за управление и контрол, по-квалифицирани работници. Това показва проучване на Българската търговско-промишлена палата (БТПП) сред членовете на организацията през февруари. Българските компании започват да осъзнават, че трябва да станат по-ефективни, ако искат да оцелеят, и че "затягането на коланите" не е достатъчна мярка в условията на продължаващата неясно докога несигурност на икономиката. В същото време обаче липсата на средства ги кара да избягват "най-скъпите" инвестиции като тези в иновации, а само около една четвърт от тях планират да се развиват интензивно чрез придобиване на нови сгради, машини или съоръжения. Фирмите посочват като пречка пред дейността си редица добре известни проблеми - високата междуфирмена задлъжнялост, недостатъчно развитите електронни услуги и известни пречки в работата по проекти, финансирани от оперативните програми на Евросъюза. Логично натам са насочени и препоръките, които отправят към правителството.

Трудни европари и задлъжнялост

Проектите на ЕС не попадат сред трите основни направления за растеж, сочи проучването, като едва 40% от анкетираните заявяват, че ще кандидатстват с проект или ще продължат да работят по такъв. Най-изолиран от

европейските пари е малкият бизнес. Основна причина за това са твърде високите критерии за допустимост по повечето програми - 600 хил. лв. годишен оборот за малко и 300 хил. лв. за микропредприятие.

В същото време 9% от работилите с европроекти фирми съобщават за забавени плащания по тях. Задлъжнялостта - и междуфирмена, и от държавата към бизнеса, реално продължава да е най-големият проблем, като цели 94% от анкетираните са засегнати от него.

Добре познати проблеми

Реформите и особено тези в секторите здравеопазване, образование и иновации са абсолютна необходимост, смятат анкетираните. Конкретните им предложения за промени обаче се отнасят основно до данъците и регулациите - в никакъв случай да не се допуска увеличение на преките данъци и да се ускори срокът за възстановяване на ДДС.

"Администрацията продължава да е един от най-големите бичове за компаниите въпреки опитите на правителството да опрости и ускори общуването между двете страни. Фирмите имат нужда от повече електронни услуги", каза председателят на БПП Цветан Симеонов.

Съвсем немаловажно за компаниите обаче е и ефективното противопоставяне на корупцията, както и по-голямата предвидимост на законодателството. Скоростното и некачествено създаване на закони и десетките поправки в тях създават несигурност в бизнес средата, смята бизнесът.

✓ Сметната палата и омбудсманът са с най-висок индекс на почтеност

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/03/01/1778644_smetnata_palata_i_ombudsmanut_sa_s_nai-visok_indeks_na/

Международната организация "Прозрачност без граници" (Transparency International) представи в четвъртък оценките си за националните системи за почтеност (National Integrity System) в 26 държави през 2011 г., между които и България.

Това е вторият подобен доклад за страната, първото изследване е било през 1998 г.

Без изненада през 2011 г. институциите с най-висока степен на почтеност в България са Сметната палата и националният омбудсман – с оценка около 60 при средна за европейските държави 77-78. Парадоксалният на пръв поглед резултат от проучването е, че като най-непочтени са оценени бизнесът и антикорупционните органи, които са в дъното на класацията - с 40 при средни за Европа 58.

Между тях са две по-големи групи.

Първата включва изпълнителна власт, публичен сектор, съдебна власт и организации на гражданското общество - с оценки около 50 при средни за Европа 60-65. В другата, предпоследна в класацията, са политическите партии, правоприлагащите органи и медиите - с оценки около 45 спрямо 65-70 за Европа.

"По закон" и "на практика"

Моделът, по който се оценява националната система за почтеност, включва основните сектори от управлението и основните институции, ангажирани с противодействието на корупцията във всяка държава. Водещо е разбирането за необходимостта от интегриран подход при противодействие на корупцията, затова основните показатели за измерването са "по закон" и "на практика".

Докладът на "Прозрачност без граници" акцентира, че един от основните проблеми в България, очертан от изследването, е систематичното противоречие между правната рамка в страната и действителната практика на различните институции, ангажирани в борбата с корупцията. Отбелязва се, че през последното десетилетие са инвестирани значителни публични средства в укрепването на капацитета им, които не кореспондират с отчетените резултати.

Липсващият коректив

С ниски оценки за почтеността са и секторите, чиято роля е да бъдат коректив в обществото - най-вече медиите и организациите на гражданското общество. Както и в други проучвания, за пореден път се акцентира върху опасността от прекалена концентрация в собствеността на медиите, която би навредила на плурализма и независимостта им.

Автоцензурата остава проблем, както и журналистическите разследвания, които, доколкото ги има, са слаби и по маловажни проблеми, без да засягат интересите на медийните собственици и на техните бизнес и политически приятели.

Най-голямата опасност за гражданския сектор остава превземането му от държавни служители и политици, при общо ниска прозрачност на финансирането му и подозрения за конфликт на интереси.

"Организациите на българския бизнес рядко стигат по-далеч от антикорупционната си реторика и са много пасивни към усилията на гражданския сектор за противодействие на корупцията", отбелязва още анализът на "Прозрачност без граница".

Вестник Труд

✓ Безработицата удари 11,5%

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1259533>

България продължава да е сред страните в Европейския съюз, в които безработицата нараства най-бързо. Това се случва на фона на рекордното увеличение на хората без работа сред страните членки през януари 2012 г., показват данните на Евростат.

Безработицата у нас през първия месец на т.г. е стигнала 11,5% от икономически активното население, спрямо 11,2% година по-рано. Наскоро българската Агенция по заетостта отчете по-ниска безработица за януари.

Разликата идва от методологиите, които ползват институциите. Евростат ползва данните на Националния статистически институт, който изчислява показателя с анкети сред домакинствата. Агенцията по заетостта, която е към министерството

на труда, брой само регистрираните в бюрата по труда. Затова извън обхвата ѝ остават хора без препитание, които не са записани на трудовата борса.

От данните на Евростат се вижда, че най-засегнати от намаляването на работните места в кризата са младежите (под 25 г.). Безработицата сред тях е стигнала 28,9% - с 6,5 пункта по-висока спрямо средната за ЕС. В Испания и Гърция всеки втори младеж е без препитание.

За последните 12 месеца безработните в ЕС са се увеличили с 1,5 млн. Броят им към януари т.г. е 24,325 млн., което е 10,1% от активното население. Най-висок ръст има в Гърция, Кипър и Испания. А подобрение се отчита в Латвия, Литва и Естония.

До 4 месеца ще направим всичко необходимо българските младежи, които завършват училище, да си намерят работа или стаж или да продължат образованието си. Това коментира вчера социалният министър Тотю Младенов, без да даде повече подробности.

МИШЕЛ ГУТСУЗЯН

Улесняват работниците при фалит

Работниците да могат да получават по-лесно забавени от работодателя заплати, както и неплатените възнаграждения при фалит на фирмата. Това предвиждат законови промени, изготвени от социалното министерство, съобщи министър Тотю Младенов.

Според предложенията работещите ще могат да получат изпълнителен лист за невзети заплати, без да водят дело. С документа съдебен изпълнител ще може да запорира сметки и активи на работодателя, за да изплати възнагражденията. Другото предложение е при фалит на фирма работниците да са първи в списъка с кредиторите. Сега те са на четвърто място. (Труд)

[Вестник Сера](#)

✓ Фирмите искат европари, но не вярват, че те ще доведат до растеж

<http://www.segabg.com/article.php?id=591309>

Българският бизнес не разчита на европарите за постигането на по-висок растеж, но и не се отказва от тях, макар плащанията по някои от проектите да се бавят. Това показва проучване на Българската търговско-промишлена палата, проведено по електронен път сред 3500 нейни членове и браншови организации. Приблизително всяка втора фирма смята да кандидатства или да продължи да работи по оперативните програми на ЕС, а почти всеки десети мениджър признава, че е получил парите си със забавяне.

Проблемните плащания по европроектите обаче съвсем не са изключение. Над 94% от анкетиранията признават, че са имали забавяне при изплащането на дължими суми от техни бизнес партньори, а останалите казват, че всичко е било в срок. Традиционно най-сериозна се оказва ситуацията с плащанията по сключени договори с частни фирми, следвани от тези по контракти, сключени с държавата.

Въпреки това обаче бизнесът вижда основания за оптимизъм и продължава упорито да се стреми към растеж. Този път фирмите залагат основно на въвеждане на нови стоки или услуги, с които да привлекат вниманието на потребителите, като към подобна идея са се насочили близо 80% от анкетиранията. Докато чакат по-високи продажби, 75% от тях смятат да съкратят още разходи и да потърсят нови пазари. Неотдавна шефът на палатата Цветан Симеонов обяви, че българският бизнес е обнадежден от интереса на компании от страни извън общността, които искат да търгуват с България. Според него заради финансовите проблеми родните износители поне засега трябва да "отпишат" европейския пазар. "За да компенсират свитият износ към ЕС, фирмите ще трябва да се насочат към пазари в страните от Азия, Близкия изток, а също и към Либия", отбеляза Симеонов.

Проучването показва, че фирмите са категорично "за" продължаването на реформите в различните сфери, като основните предложения за подобряването на бизнес климата през тази година са свързани с данъците и регулациите. Сред препоръките са и съкращаване на времето за издължаване на задълженията на държавата по договори с бизнеса, както и плащанията по европрограмите.

***

Публикации за борбата със сивия бизнес

[Вестник Труд](#)

✓ Икономиката ни е най-сивата в ЕС

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1259422>

България има най-голям сив сектор в Европейския съюз, констатира изследване за *събираемостта на данъците*. Това показва анализ на британската компания "Такс рисърч", направен по поръчка на Групата на социалистите и демократите в Европейския парламент.

Събрани са данни за 145 държави, произвеждащи над 98% от световния брутен вътрешен продукт (БВП). Сивият сектор у нас е значително по-висок от средното за ЕС, Азия и Северна Америка, но се доближава до нивата в Африка. Според данните на "Такс рисърч" доста държави от Черния континент са с по-светла икономика от българската - Камерун, Екваториална Гвинея, Ботсвана, Египет...

Според проучването върху едно от всеки три евро у нас не се плащат данъци.

От общия продукт на българската икономика през 2009 г. не са били обложени 12,7 млрд. евро. Оценката представлява 35,3% от българския БВП, показват данните.

Българският бюджет е бил ощетен с 3,7 млрд. евро, посочват от офиса на българския евродепутат Ивайло Калфин (БСП). С неполучените от държавата приходи е можело да се запълни дефицитът в публичните финанси за 2009 г. от 2,3 млрд. евро.

Докладът показва, че ако България се справи със сивия сектор, тя би била в състояние за 3 г. да изплати целия си държавен дълг.

Веднага след страната ни в непрестижната класация се нареждат Румъния с дял на сивата икономика от 32,6% от БВП и Литва с 32%. Средните нива в ЕС са 22 на сто от БВП на съюза. Най-добре събират данъците в Люксембург и Австрия, където над 90 на сто от дължимите суми отиват в хазната.

Ниските данъци не водят до по-голяма събираемост. Не се открива пряка връзка и между размера на данъците и укриването и неплащането им, констатира още анализът.

В момента в ЕС всяка година се губят 1 трилион евро от неплащане и укриване на данъци. Ако ЕС успее да свие с 50% сивия сектор, ще се освободят средства за възстановяването на инвестиционния капитал до нивата отпреди кризата, без да се налага увеличение на данъците, твърдят евролевите.